

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра зоологии

МАРКЕВИЧ
Анна Петровна

**ЧЛЕНИСТОНОГИЕ ФИТОФАГИ – ВРЕДИТЕЛИ ДЕКОРАТИВНЫХ
ДРЕВЕСНЫХ РАСТЕНИЙ ДЕНДРОПАРКА г. ВЕРХНEDВИНСКА**

Аннотация к дипломной работе

Научный руководитель:
кандидат биологических наук
А.С. Рогинский

Минск, 2025

РЕФЕРАТ

Дипломная работа 44 с., 36 рис., 3 табл., 28 источников.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: ЧЛЕНИСТОНОГИЕ ФИТОФАГИ, ИНВАЗИВНЫЕ ВИДЫ, ЗЕЛЕНЫЕ НАСОЖДЕНИЯ ДЕНДРАРИУМА, НАСЕКОМЫЕ МИНЕРЫ, ОТРЯД ЧЕШУЕКРЫЛЫЕ (*LEPIDOPTERA*), ОТРЯД ЖЕСТКОКРЫЛЫЕ (*COLEOPTERA*), ОТРЯД ПРОСТИГМАТЫ (*PROSTIGMATA*), ОТРЯД ПЕРЕПОНЧАТОКРЫЛЫЕ (*HYMENOPTERA*).

Объектом исследования являются членистоногие фитофаги.

Целью работы является выявление видов членистоногих фитофагов, которые наносят вред декоративным древесным растениям в дендропарке г. Верхнедвинска.

В течение вегетативного сезона 2023–2024 гг. выполнен сбор листовых пластинок в зеленых насаждениях дендрариума г. Верхнедвинска. На основании обработки материала, составлен таксономический список минирующих фитофагов, повреждающих листовые древесные растения в условиях дендропарка. В ходе проведенной работы было выявлено 13 видов насекомых-минеров, относящихся к различным семействам и порядкам. Наиболее распространенными вредителями на территории дендропарка оказались насекомые-минеры из отряда Чешуекрылые (*Lepidoptera*): Берёзовый шелкопряд (*Endromis versicolora*) и Моли-перстянки из вида *Phyllocnistis saligna*, а также различные виды гусениц, наносящие значительный ущерб листве декоративных растений в весенний и летний период.

При анализе листовой пластины, и изучении данных литературы было выяснено, что форма мины является систематическим признаком при определении вида насекомого.

На основе полученных данных было показано, что некоторые виды деревьев в большей степени подвержены повреждениям, чем другие, что имеет важное значение для принятия мер по охране и восстановлению здоровья растений.

РЭФЕРАТ

Дыпломная праца 44 с., 36 мал., 3 табл., 28 крыніц.

КЛЮЧАВЫЯ СЛОВЫ: ЧЛЕНІСТАНОГІЯ ФІТАФАГІ, ІНВАЗІЎНЫЯ ВІДЫ, ЗЯЛЁНЫЯ НАСАДЖЭННІ ДЕНДРАРЫУМА, НАСЯКОМЫЯ МІНЁРЫ, АТРАД ЧАШУЕКРЫЛЫЯ (LEPIDOPTERA), АТРАД ЦВЁРДАКРЫЛЫЯ (COLEOPTERA), АТРАД ПРАСТИГМАТЫ (PROSTIGMATA), АТРАД ПЕРАПОНЧАТАКРЫЛЫЯ (HYMENOPTERA).

Аб'ектам даследвання з'яўляюцца членістаногія фітафагі.

Мэтай працы з'яўляецца выяўленне відаў членістаногіх фітафагаў, якія наносяць шкоду дэкаратыўным драўняным раслінам у дэндрарыку г. Верхнядзвінска.

На працягу вегетатыўнага сезона 2023-2024 гг. выкананы збор лістовых пласцінак у зялёных насаджэннях дэндрарыума г. Верхнядзвінска. На падставе апрацоўкі матэрыялу, складзены таксанамічных спіс мініруючых фітафагаў, якія пашкоджаюць лістовыя драўняныя расліны ва ўмовах дэндрарыку. У ходзе праведзенай работы было выяўлена 13 відаў насекомых-мінёраў, якія адносяцца да розных сямействаў і парадкаў. Найбольш распаўсюджанымі шкоднікамі на тэрыторыі дэндрарыку апынуліся насекомыя-мінёры з атрада Чашуекрылыя (Lepidoptera): Бярозавы шаўкапрад (*Endromis versicolora*) і Молі-пярсцянкі з выгляду *Phylloconistis saligna*, а таксама розныя віды гусеніц, якія наносяць значны ўрон лістоце дэкаратыўных раслін у вясновы і летні перыяд.

Пры аналізе ліставай пласціны, і вывучэнні дадзеных літаратуры было высветлена, што форма міны з'яўляецца сістэматычнай прыкметай пры вызначэнні віду насекомых.

На аснове атрыманых даных было паказана, што некаторыя віды дрэў у большай ступені схільныя да пашкоджанняў, чым іншыя, што мае важнае значэнне для прыняцця мер па ахове і аднаўленню здароўя раслін.

REPORT

Thesis 44 p., 36 figures, 3 tables, 28 sources.

KEYWORDS: ARTHROPOD PHYTOPHAGES, INVASIVE SPECIES, ARBORETUM GREENERY, INSECT MINERS, LEPIDOPTERA, COLEOPTERA, PROSTIGMATA, HYMENOPTERA

The object of the study is arthropod phytophages.

The aim of the work is to identify the species of arthropod phytophages that harm ornamental woody plants in the arboretum of Verkhnedvinsk.

During the vegetative season of 2023-2024, leaf blades were harvested in the greenery of the Verkhnedvinsk arboretum. Based on the processing of the material, a taxonomic list of mining phytophages that damage leafy woody plants in an arboretum has been compiled. In the course of the work carried out, 13 species of insect miners belonging to various families and orders were identified. The most common pests in the arboretum turned out to be insect miners from the Lepidoptera order: Birch silkworm (*Endromis versicolora*) and ringworm moths of the *Phylloconistis saligna* species, as well as various types of caterpillars that cause significant damage to the foliage of ornamental plants in spring and summer.

When analyzing the leaf plate and studying the literature data, it was found that the shape of the mine is a systematic feature in determining the type of insect.

Based on the data obtained, it was shown that some tree species are more susceptible to damage than others, which is important for taking measures to protect and restore plant health.